

VONKEL helpt mensen met vragen over hun levenseinde: 1558 in de voorbije 10 jaar. Veel mensen worden onvoldoende gehoord.

Vonkel gaf recent haar Jaarverslag 2025 uit en verzamelde cijfers over de voorbije 10 jaar. Daarin zien we enkele belangrijke evoluties.

Vonkel, opgericht in 2009, is een centrum in Gent waar mensen terecht kunnen met vragen rond levenseinde zowel wat betreft zingeving als wettelijke omkadering. Vanaf 2015 kunnen mensen er terecht met concrete euthanasievragen. Mensen met een psychiatrische problematiek, evoluerende dementie of voltooid leven worden in de reguliere zorg onvoldoende gehoord.

Tussen 2015 en 2025 legden 1558 personen aan Vonkel hun levenseindevragen voor.

In de voorbije 10 jaar consulteerden gemiddeld 156 nieuwe patiënten per jaar ons centrum (60 patiënten in 2015, 220 patiënten in 2025), waarbij 64% een concrete euthanasievraag had. De meerderheid (twee op drie) leed aan een psychiatrische aandoening, waarvan 19% met een diagnose ASS. Van de 1558 patiënten waren er 845 personen jonger dan 50 jaar.

"Vandaag kennen ook de hulpverleners als maar beter de weg naar Vonkel" merkt Lieve Thienpont op. Zij is psychiater en medeoprichter van Vonkel. "In 2025 werd 71% van de euthanasie-aanvragers verwezen door hun psychiater, huisarts of een andere hulpverlener" De gesprekken die euthanasieverzoekers hadden met een arts werkzaam bij Vonkel, leidden over de tien jaar bij 532 personen tot het 'on hold' zetten of op pauze zetten van hun euthanasievraag, al dan niet definitief.

Er werden over deze 10 jaar 218 euthanasies verleend. Bij 782 personen waren de gesprekken nog steeds gaande aan het eind van de registratieperiode.

42% van de patiënten was principieel bereid tot orgaandonatie mocht de euthanasie plaatsvinden; in 2025 één op de twee patiënten. Opmerkelijk: 34% van de verzoekers ervoer familiaal geweld onder de leeftijd van 16 jaar. In dezelfde leeftijdsgroep signaleerde 29% seksueel geweld te hebben gekend. Dit vraagt verdere aandacht.

Over Vonkel

Vzw Vonkel werd in 2009 opgericht om een onbevooroordeeld luisterend oor te bieden aan mensen met een vraag rond het levenseinde. Een afspraak maken in het onthaal is niet nodig: "de bewuste keuze om laagdrempelig te werken, vraagt een gemotiveerd team en dat hebben we" zegt Christine De Coninck, voorzitter sedert 2025 van vzw Vonkel, 24 opgeleide vrijwilligers staan in voor een warm onthaal".

Zes buddy's zijn beschikbaar voor persoonlijke begeleiding in de laatste levensfase.

Voor mensen met een concrete euthanasievraag die moeilijkheden ondervinden in de reguliere zorg, onderzoeken we sinds 2015 zorgvuldig wat mogelijk is. Dit gebeurt in overleg met hun zorgverleners en betrokken naasten en in samenwerking met andere hulporganisaties.

Om een medisch dossier te openen kunnen we rekenen op 4 paramedici die een intakegesprek voeren, waarna consultaties kunnen ingepland worden bij één van de 9 artsen, onder wie twee psychiaters. Iedere complexe casus wordt in team besproken. Het is geruststellend hoe sedert 2002 in België euthanasie wettelijk mogelijk is geworden en steeds meer geïntegreerd wordt in de reguliere zorg. Dagelijks ondervinden wij echter dat mensen met psychiatrische problematiek, een evoluerende dementie of voltooid leven zich onvoldoende gehoord voelen. Wij willen deze mensen een luisterend oor bieden, helpen

waar mogelijk en zullen zo onze belangrijke maatschappelijke en humane taak met overtuiging verderzetten.

